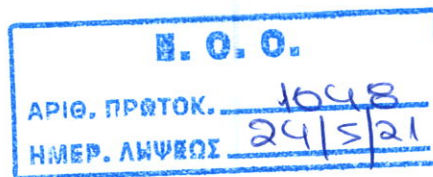

ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ: Ν.3528/2007 όπως διαχρονικά έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΔΕΙΕΣ - ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΕΜΜΙΣΘΩΝ

Άρθρο 50

Δικαίωμα ειδικής άδειας με αποδοχές

1. Οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα άδειας απουσίας:

πέντε (5) εργασίμων ημερών σε περίπτωση γάμου

τριών (3) εργασίμων ημερών σε περίπτωση θανάτου συζύγου ή συγγενούς έως β' βαθμού **μίας (1) έως τριών (3) ημερών**, κατά περίπτωση, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος ή για τη συμμετοχή σε δίκη ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου.

Όπως τροποποιήθηκε με την **§2, άρθρο 18, Ν.3801/2009** με ισχύ την 4.9.2009

2. Υπάλληλοι που πάσχουν ή έχουν σύζυγο ή τέκνο που πάσχει από νόσημα, το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας, πάσχουν από βαριά νοητική στέρωση ή σύνδρομο Down ή Διάχυτη Αναπτυξιακή Διαταραχή (Δ.Α.Δ.), εφόσον αυτά είναι ανήλικα ή ενήλικα που δεν εργάζονται λόγω των παθήσεων αυτών, δικαιούνται ειδική άδεια:

έως **είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες** τον χρόνο

Για περισσότερα από ένα πάσχοντα πρόσωπα, η ειδική άδεια με αποδοχές προσαυξάνεται κατ' ανώτατο όριο σε **τριάντα δύο (32) εργάσιμες ημέρες** τον χρόνο

Όπως τροποποιήθηκε με την **§1, άρθρο 47, Ν.4674/2020** με ισχύ την 11.3.2020.

3. Υπάλληλοι που δεν υπάγονται στην παράγραφο 2 και έχουν ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω, ή ανήλικα ή ενήλικα τέκνα, με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω, δικαιούνται ειδική άδεια κάθε χρόνο:

έξι (6) εργασίμων ημερών με αποδοχές κάθε χρόνο, επιπλέον της κανονικής.

Για περισσότερα από ένα πάσχοντα πρόσωπα, η ειδική άδεια προσαυξάνεται κατ' ανώτατο όριο **σε δέκα (10) εργάσιμες** ημέρες τον χρόνο.

Όπως τροποποιήθηκε με την **§1, άρθρο 47, Ν.4674/2020** με ισχύ την 11.3.2020

4. Οι άδειες των παραγράφων 2 και 3 χορηγούνται, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτές, και σε υπαλλήλους που έχουν οριστεί δικαστικοί συμποραστάτες και τους έχει

ανατεθεί δικαστικώς και η επιμέλεια των προσώπων αυτών, εφόσον η καθημερινή φροντίδα των προσώπων αυτών δεν παρέχεται από αρμόδια ιδρύματα και φορείς κοινωνικής πρόνοιας.

Όπως τροποποιήθηκε με την [§1, άρθρο 47, Ν.4674/2020](#) με ισχύ την 11.3.2020.

5. Υπάλληλος, ο οποίος ανταποκρίνεται σε πρόσκληση από υπηρεσία αιμοληψίας για κάλυψη έκτακτης ανάγκης ή μετέχει σε οργανωμένη ομαδική αιμοληψία ή σε διαδικασία παροχής αιμοπεταλίων, δικαιούται ειδικής άδειας **δύο (2) ημερών για έξι (6) αιμοληψίες ή παροχές αιμοπεταλίων τον χρόνο, ήτοι κατ' ανώτατο όριο 12 ημέρες.**

Όπως τροποποιήθηκε με την [§2, άρθρο 47, Ν.4674/2020](#) με ισχύ την 11.3.2020.

7. Υπάλληλος που **εργάζεται πέραν του νόμιμου ημερήσιου** ωραρίου του δεν έχει λάβει υπερωριακή αμοιβή, δικαιούται υπηρεσιακή άδεια αναπλήρωσης, **η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες το έτος.**

Όπως τροποποιήθηκε με την [§10, άρθρο 26, Ν.4325/2015](#) με ισχύ την 11.5.2015.

8. Στις υπαλλήλους στις οποίες εφαρμόζονται μέθοδοι **ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής** του Ν.3305/2005 (ΦΕΚ Α' 17) χορηγείται άδεια: **επτά (7) εργάσιμων ημερών**

Όπως προστέθηκε με την [§1, άρθρο 19, Ν.4604/2019](#) με ισχύ την 26.3.2019.

9. Για ετήσιο γυναικολογικό έλεγχο χορηγείται μία **(1) ημέρα τον χρόνο με αποδοχές**

Όπως προστέθηκε με την [§3, άρθρο 47, Ν.4674/2020](#) με ισχύ την 11.3.2020.

10. Υπάλληλοι που έχουν **σύζυγο ή ανήλικο τέκνο που πάσχει από κακοήθεις νεοπλασίες**, όπως λευχαιμίες, λεμφώματα και συμπαγείς όγκους, και ακολουθεί θεραπείες με χημικούς ή ανοσοτροποποιητικούς παράγοντες ή ακτινοθεραπεία δικαιούνται ειδικής άδειας, η οποία **καλύπτει την ημέρα της θεραπείας και την επόμενη αυτής.** Η άδεια αυτή χορηγείται **επιπρόσθετα** των δικαιούμενων αδειών κατά περίπτωση των παραγράφων 2 και 3.

Όπως προστέθηκε με την [§3, άρθρο 47, Ν.4674/2020](#) με ισχύ την 11.3.2020.

Άρθρο 51

Άδειες χωρίς αποδοχές

1. Επιτρέπεται η χορήγηση στον υπάλληλο, μετά από αίτηση του, εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τον **ένα (1) μήνα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους**.

Η άδεια χορηγείται υποχρεωτικά στο φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα όταν πρόκειται για νοσηλεία ανήλικου τέκνου λόγω ασθένειας ή ατυχήματος που καθιστά αναγκαία την άμεση παρουσία του.

Όπως τροποποιήθηκε με την **§1, άρθρο 26, Ν.4305/2014** με ισχύ την 31.10.2014

2. Στους υπαλλήλους επιτρέπεται η χορήγηση άδειας συνολικής διάρκειας έως **πέντε (5) ετών**, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους.

Όπως τροποποιήθηκε με την **§4, άρθρο 37, Ν.3986/2011** με ισχύ την 1.7.2011

3. Υπάλληλος, **του οποίου σύζυγος υπηρετεί στο εξωτερικό** σε ελληνική υπηρεσία του Δημοσίου, ΝΠΔΔ ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα ή σε υπηρεσία ή φορέα της ΕΕ ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίοι μετέχει και η Ελλάδα, δικαιούται να πάρει **άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έξι (6) έτη** συνεχώς ή και τμηματικά, εφόσον έχει συμπληρώσει διετή πραγματική υπηρεσία.

4. Στον υπάλληλο που αποδέχεται θέση στην ΕΕ ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει η Ελλάδα, χορηγείται μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου άδεια χωρίς αποδοχές **μέχρι πέντε (5) έτη**, η οποία μπορεί να παραταθεί με την ίδια διαδικασία για μία ακόμα πενταετία. Αν ο υπάλληλος δεν εμφανιστεί να αναλάβει καθήκοντα μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της άδειας, θεωρείται ότι παραιτήθηκε αυτοδικαίως από την υπηρεσία.

Άρθρο 52

Άδειες μητρότητας με αποδοχές

1. Στις υπαλλήλους οι οποίες κυοφορούν, χορηγείται **άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές δύο (2) μήνες πριν και τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό**. Σε περίπτωση απόκτησης τέκνου πέραν του 3^{ου}, η μετά τον τοκετό άδεια **προσαυξάνεται κάθε φορά κατά δύο (2) μήνες**. Σε περίπτωση πολύδυμης κύησης, η άδεια λοχείας **αυξάνεται κατά ένα (1) μήνα για κάθε τέκνο πέραν του ενός**.

Όπως τροποποιήθηκε με την **§1, άρθρο, 18 Ν.3801/2009** με ισχύ την 4.9.2009.

2. Όταν ο τοκετός πραγματοποιείται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που είχε πιθανολογηθεί αρχικά, η άδεια που είχε χορηγηθεί, παρατείνεται μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού, χωρίς αυτή η παράταση να συνεπάγεται αντίστοιχη μείωση του

χρόνου της άδειας που χορηγείται μετά τον τοκετό. Όταν ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της άδειας χορηγείται μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλιστεί συνολικός χρόνος άδειας πέντε (5) μηνών.

3. Σε κυοφορούσες υπαλλήλους που έχουν **ανάγκη ειδικής θεραπείας**, μετά την εξάντληση της αναρρωτικής άδειας με αποδοχές, χορηγείται **κανονική άδεια κυοφορίας με αποδοχές**, μετά από βεβαίωση θεράποντος ιατρού και διευθυντή γυναικολογικής ή μαιευτικής κλινικής ή τμήματος δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος.

5. Επιδόματα λόγω τοκετού, που καταβλήθηκαν στην υπάλληλο ΝΠΔΔ λόγω υποχρεωτικής ασφάλισης σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, εκπίπτουν από τις αποδοχές που καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της άδειας μητρότητας, εφόσον η ασφάλιση θεμελιώνεται και σε συνεισφορά του νομικού προσώπου.

Άρθρο 53

Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις με πλήρεις αποδοχές

1. Η προβλεπόμενη, από την §2 του άρθρου 51 του παρόντος, άδεια χορηγείται στον φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και έξι (6) ετών ή έως οκτώ (8) ετών εφόσον η υιοθεσία δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι την ηλικία των έξι (6) ετών.

Διάστημα τριών (3) μηνών της άδειας αυτής χορηγείται με πλήρεις αποδοχές στην περίπτωση γέννησης τρίτου (3^{ου}) παιδιού και άνω.

Όπως τροποποιήθηκε με την [§2, άρθρο 26, Ν.4305/2014](#) με ισχύ την 31.10.2014

2. Ο χρόνος εργασίας του υπάλληλου που είναι γονέας μειώνεται κατά **δύο (2) ώρες ημερησίως**, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών, και **κατά μία (1) ώρα**, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών. Υπάλληλος που είναι γονέας δικαιούται **εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού**, εφόσον δεν κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο. Υπάλληλος που υιοθετεί ή αναδέχεται τέκνο ηλικίας έως τεσσάρων (4) ετών, δικαιούται, κατ' εξαίρεση, τη χορήγηση του συνόλου της άδειας των εννέα (9) μηνών που προβλέπεται στην παρούσα, εφόσον, μετά από την άδεια της παραγράφου 9 και μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει την ηλικία των τεσσάρων (4) ετών, αιτηθεί να του χορηγηθεί η συνεχόμενη άδεια έναντι της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου. Εάν μέχρι τη συμπλήρωση των τεσσάρων (4) ετών απομένει

διάστημα μικρότερο των εννέα (9) μηνών, χορηγείται άδεια για το διάστημα που υπολείπεται.

Για τον γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, το κατά μία (1) ώρα μειωμένο ωράριο του πρώτου εδαφίου ή η άδεια του δεύτερου εδαφίου **προσαυξάνονται κατά έξι (6) μήνες ή έναν (1) μήνα**, αντίστοιχα.

Ο χρόνος εργασίας **γονέα υπολλήλου μειώνεται** κατά μία (1) ώρα ημερησίως για δύο (2) επιπλέον χρόνια, μετά από την απόκτηση 4^{ου} τέκνου ή περισσοτέρων, ανεξαρτήτως της άδειας ή της διευκόλυνσης που έχει επιλεγεί προηγουμένως.

Υπάλληλος που αποκτά δίδυμα, τρίδυμα ή και περισσότερα τέκνα δικαιούται **επιπλέον άδεια ανατροφής έξι (6) μηνών** με αποδοχές για κάθε τέκνο πέραν του ενός.

Όπως τροποποιήθηκε με την **§4, άρθρο 47, Ν.4674/2020** με ισχύ την 11.3.2020.

3. Αν η σύζυγος του υπαλλήλου ή ο σύζυγος της υπαλλήλου εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, εφόσον δικαιούται όμοιων ολικώς ή μερικώς διευκολύνσεων, ο σύζυγος ή η σύζυγος υπάλληλος δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παραγράφου 2 κατά το μέρος που η σύζυγος αυτού ή ο σύζυγος αυτής δεν κάνει χρήση των δικών της ή των δικών του δικαιωμάτων ή κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται των διευκολύνσεων της παραγράφου. Όπως τροποποιήθηκε με την **§5, άρθρο 47, Ν.4674/2020** με ισχύ την 11.3.2020

6. Οι υπηρεσίες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους υπαλλήλους που έχουν τέκνα τα οποία παρακολουθούν μαθήματα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό **την παρακλούθηση της σχολικής τους επίδοσης**.

8. Υπάλληλοι που έχουν ανήλικα τέκνα δικαιούνται άδεια με αποδοχές **έως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες** για κάθε ημερολογιακό έτος **σε περίπτωση ασθένειας των τέκνων τους**. Για τους υπαλλήλους που είναι **τρίτεκνοι** η ως άνω άδεια ανέρχεται σε **επτά (7) εργάσιμες ημέρες** για κάθε ημερολογιακό έτος και για τους υπαλλήλους που είναι πολύτεκνοι σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες. Για τους υπαλλήλους που είναι **μονογονείς**, η ως άνω άδεια **ανέρχεται σε οκτώ (8) εργάσιμες ημέρες** για κάθε ημερολογιακό έτος.

Όπως τροποποιήθηκε με το **άρθρο 76, Ν.4590/2019** με ισχύ την 7.2.2019.

9. Σε υπαλλήλους που **υιοθετούν τέκνο**, καθώς και σε υπαλλήλους που γίνονται ανάδοχοι γονείς, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10 και 11 του ν.4538/2018 (ΦΕΚ Α' 85) πέραν των διευκολύνσεων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, **χορηγείται άδεια τριών (3)**

μηνών με πλήρεις αποδοχές εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας ή της αναδοχής αντίστοιχα, εφόσον το υιοθετημένο ή το αναδεχόμενο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών. Στους γονείς που αποκτούν τέκνο με τη διαδικασία της **παρένθετης μητρότητας**, κατά το άρθρο 1464 Α.Κ., πέραν των διευκολύνσεων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, χορηγείται **άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές** αμέσως μετά τη γέννηση του τέκνου.

Όπως προστέθηκε με την **§1, άρθρο 34, Ν.4590/2019** με ισχύ την 7.2.2019.

.....

Η φροντίδα και η διαρκής μέριμνα για την ελευθεροεπαγγελματία γυναίκα και τις ανάγκες της, θα έπρεπε να αποτελούν τις κύριες προτεραιότητες του e-ΕΦΚΑ, στο πλαίσιο της εθνικής προσπάθειας για την αντιμετώπιση του προβλήματος της υπογεννητικότητας και την αύξηση του αριθμού των γεννήσεων στην Ελλάδα.

Για το σκοπό αυτό η ελεύθερη επαγγελματίας γυναίκα/μητέρα με τους πολλαπλούς απαιτητικούς ρόλους της θα πρέπει να προστατεύεται, ιδιαίτερα στην περίοδο της κύησης και της λοχείας τουλάχιστον αναλογικά με τις έμμισθες γυναίκες σύμφωνα με την Συνταγματική Αρχή της αναλογικότητας.

Αντ' αυτού, ο e-ΕΦΚΑ χορηγεί μόνον (α) **επίδομα μητρότητας** (κυοφορίας και λοχείας) ύψους 200 € μηνιαίως επί τέσσερις (4) μήνες, ήτοι συνολικά 800 € και (β) **καταβολή μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών κατά 50%** για ένα έτος μετά την κύηση.

ΕΠΙΜΥΘΙΟ

Ζητούμενο η καθιέρωση ενός ανθρωποκεντρικού ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού συστήματος, που θα πληρεί τις βασικές αρχές της ισότητας, της αναλογικότητας και ανταποδοτικότητάς τόσο μεταξύ εισφορών-παροχών, όσο και μεταξύ εμμίσθων και ελευθέρων επαγγελματιών ή αυτοαπασχολούμενων και της αλληλεγγύης των γενεών, που πρέπει να διέπουν κάθε ασφαλιστικό σύστημα.